

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 28.10.2009
SEC(2009) 1433 konč.

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

Spremni dokument k

**POROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**Možnosti označevanja dobrega počutja živali in vzpostavitev evropske mreže
referenčnih centrov za zaščito in dobro počutje živali**

POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

{COM(2009) 584 konč.}
{SEC(2009) 1432}

OZADJE

Leta 2006 je bil sprejet akcijski načrt Skupnosti za zaščito in dobro počutje živali 2006–2010. Ta načrt poudarja pomembnost obveščanja potrošnikov kot del obsežne strategije obveščanja o dobrem počutju živali in načrtovano ustanovitev evropskega centra za dobro počutje živali.

Leta 2005 in 2006 so bile opravljene tri raziskave Eurobarometra o dobrem počutju živali. Rezultati so pokazali, da javnost močno podpira idejo o oznaki ali logotipu, ki bi navajal informacije o dobrem počutju živali v proizvodnji živil.

Decembra 2006 je GD SANCO objavil **povzetek rezultatov posvetovanja** „označevanje: konkurenčnost, obveščanje potrošnikov in izboljšanje zakonodaje EU“¹, ki je zajemalo tudi označevanje dobrega počutja živali. Velika večina udeležencev posvetovanja je menila, da so informacije o pogojih dobrega počutja živali, v katerih so živila proizvedena, za potrošnike pomembne in predstavljajo potencialno tržno priložnost za proizvajalce in prodajalce na drobno.

Svet ministrov je maja 2007 sprejel ugotovitve o označevanju dobrega počutja živali² in pozval Komisijo, naj predstavi poročilo, ki bo omogočilo poglobljeno razpravo o tem vprašanju.

Da bi GD SANCO lahko nadaljeval razpravo, je po akcijskem načrtu in raziskavah začel proučevati različne zakonodajne in nezakonodajne možnosti za označevanje dobrega počutja živali ter vzpostavitev mreže referenčnih centrov za dobro počutje živali. Vendar nobena od teh pobud ni namenjena izboljšanju standardov dobrega počutja živali kot takih. Namen pobude o označevanju je izboljšati potrošnikovo poznavanje dobrega počutja živali, med drugim tudi z informacijami na oznakah, predlog o referenčnih centrih pa je namenjen uskladitvi standardov dobrega počutja živali ter spodbujanju izmenjave in uporabe najboljše prakse v sistemih dobrega počutja živali. GD SANCO je v pomoč pri pripravi poročila naročil študijo, da bi ocenil izvedljivost različnih možnosti navajanja informacij o dobrem počutju živali na proizvodih živalskega izvora in ustanovitve referenčnega centra Skupnosti za zaščito in dobro počutje živali. Študijo je izvedlo podjetje **Civic Consulting** (vodja), nekaj informacij pa je priskrbelo podjetje **Agra CEAS Consulting** iz Konzorcija za vrednotenje prehranske verige (FCEC).

V študiji je bilo ugotovljeno, da potrošnike v zvezi z dobrim počutjem živali skrbi predvsem, da na živilih ni navedenih dovolj informacij o standardih dobrega počutja živali. V okviru študije so strokovnjaki našli različne vzroke za pomanjkanje informacij na tržišču, in sicer:

- neobstoj usklajenega sistema standardov dobrega počutja živali za namene označevanja,
- oteženo nazorno obveščanje potrošnikov o razlikah v standardih dobrega počutja živali za različna živila ter

---

¹ http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/betterregulation/competitiveness_consumer_info.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/93986.pdf

- razvoj različnih sistemov označevanja dobrega počutja živali po Evropi, zaradi česar prihaja do razlik med blagom in neenakih pogojev za gospodarske subjekte.

Glede na ugotovitve iz obsežnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi, ki je bilo izvedeno med zunanjo študijo izvedljivosti, Komisija v poročilu proučuje strateške možnosti, da bi odpravila nezadostno obveščanje potrošnikov in neenakosti na enotnem trgu, vključno z možnostmi za uvedbo neobveznega/obveznega sistema označevanja dobrega počutja živali in vzpostavitev evropske mreže referenčnih centrov za izmenjavo najboljše prakse o dobrem počutju živali. Poročilo v tej fazi ne navaja že sprejetih zavez, ampak proučuje različne možnosti za doseg ciljev akcijskega načrta.

Ocena učinka vsebuje analizo, ki podpira razvoj strateških usmeritev o boljšem obveščanju na področju dobrega počutja živali in vzpostavitve mreže referenčnih centrov za dobro počutje živali, kakor je opisano v poročilu. Poročilo, ki bo predvidoma končano jeseni 2009, ne bo zajemalo dokončnih zakonodajnih predlogov. Ti bodo predlagani po potrebi, priložene pa jim bodo posebne ocene učinkov.

Glede na različne učinke področij iz tega poročila je bila ocena učinka razdeljena na dva dela, in sicer se prvi del osredotoča na učinke različnih možnosti za izboljšanje obveščanja potrošnikov o dobrem počutju živali v zvezi z živalskimi proizvodi, drugi pa proučuje učinke vzpostavitve mreže referenčnih centrov.

DEL I: OZNAČEVANJE DOBREGA POČUTJA ŽIVALI

GD SANCO proučuje možnost uvedbe sistema označevanja dobrega počutja živali, da bi se izboljšalo obveščanje potrošnikov o standardih dobrega počutja živali in obstoječi sistemi dobrega počutja živali ter uskladil notranji trg, kar bi onemogočilo uporabo splošnega termina „dobro počutje“ za standarde, ki so si med seboj preveč različni. Ta pobuda ni namenjena zvišanju minimalnih standardov iz zakonodaje Skupnosti ali izboljšanju uskladitve z obstoječimi zakonodajnimi zahtevami.

Ocena učinka se je osredotočila na možnosti iz poročila o označevanju dobrega počutja živali, da bi ponazorila morebitne učinke vsake možnosti na zainteresirane strani. Glede na zgodnjo fazo oblikovanja politike je analiza učinka predvsem kvalitativna, vendar so, kadar je to mogoče, navedene kvantitativne ocene morebitnega učinka.

Pri obveznem označevanju se upoštevajo številne možnosti:

- obvezno označevanje standardov dobrega počutja živali, po katerih so proizvedeni proizvodi živalskega izvora,
- obvezno označevanje sistema kmetovanja, po katerem so proizvedeni proizvodi živalskega izvora,
- obvezno označevanje usklajenosti z minimalnimi standardi EU ali njihovimi ustrezniki.

Ocena učinka upošteva tudi neobvezne možnosti, vključno z:

- uvedbo zahtev za neobvezno uporabo zahtevkov dobrega počutja živali,

- uvedbo neobvezne oznake Skupnosti dobrega počutja živali za vse, ki izpolnjujejo merila,
- oblikovanjem smernic za označevanje dobrega počutja živali in sistemov kakovosti.

Ocena učinka ne predlaga nobene dokončne možnosti označevanja dobrega počutja živali, ampak opredeljuje zakonodajne in nezakonodajne možnosti, ki se v tej fazi štejejo za najbolj izvedljive (usklajene zahteve za neobvezne zahtevke dobrega počutja živali in/ali oznaka Skupnosti dobrega počutja živali). Poročilo in ocena učinka naj bi spodbudila poglobljeno medinstitucionalno razpravo o tem vprašanju, da se ugotovi, ali so potrebni nadaljnji ukrepi na ravni EU.

DEL II: EVROPSKA MREŽA REFERENČNIH CENTROV ZA ZAŠČITO IN DOBRO POČUTJE ŽIVALI

Cilj drugega dela ocene učinka je proučiti in oceniti izvedljivost različnih možnosti za vzpostavitev evropske mreže referenčnih centrov za zaščito in dobro počutje živali (ENRC – European Network of Reference Centres for the Protection and Welfare of Animals).

Proučene so bile možnosti za razvoj centralnega referenčnega centra Skupnosti glede na naslednja vprašanja iz posvetovanja:

- pomanjkanje usklajenih standardov/kazalnikov dobrega počutja živali za boljše dobro počutje živali,
- pomanjkanje uskladitve obstoječih virov za izmenjavo najboljših praks,
- potreba po neodvisnem viru informacij na ravni EU ter
- podvojevanje dejavnosti zaradi pomanjkanja uskladitve na ravni EU.

Ob upoštevanju navedenega Komisija razpravlja o možnostih, s katerimi naj bi dosegla boljše uskladitev obstoječih virov in hkrati opredelila prihodnje potrebe ter zagotovila doslednejši in bolj usklajen pristop v zvezi z zaščito in dobrim počutjem živali na različnih področjih politike Komisije.

Glavne strateške možnosti iz ocene učinka so:

- ohranjanje obstoječe situacije (*status quo*),
- različne možnosti za centralizirani pristop,
- različne možnosti za decentralizirani pristop in
- strategija posebnih nalog za določitev elementov centraliziranega in decentraliziranega pristopa.

Ocena učinka v tej fazi ne opredeljuje najprimernejše možnosti, vendar določa, da bi bila v primeru uvedbe ukrepov EU na tem področju najbolj izvedljiva oblika mešanega pristopa, ki temelji na elementih centraliziranega in decentraliziranega pristopa.

OCENA MOREBITNIH PRIHODNIJH PREDLOGOV

To je prvi korak v oceni učinkov različnih strateških možnosti. Katero koli trdno odločitev na področju te politike, ki bi bila lahko sprejeta na podlagi te razprave, bo treba najprej proučiti v dodatnih ocenah učinka, da se analizira njena proračunska izvedljivost in bolj natančno ocenijo stroški. Zbrali se bodo dokazi o zahtevah potrošnikov glede obveščanja o dobrem počutju živali, izkrivljanju konkurence zaradi neustrezno usklajenega okvira Skupnosti za določitev meril označevanja dobrega počutja živali ter tržnih možnosti za proizvajalce, ki bi želeli uporabiti standarde dobrega počutja živali, ki presegajo zahtevane standarde iz zakonodaje Skupnosti.

Ocena vseh prihodnjih predlogov sistema označevanja bo temeljila na naslednjih merilih:

- obsegu, v okviru katerega bodo različne strateške možnosti omogočale razvoj sistema označevanja na trdni znanstveni podlagi in merilih za ocenjevanje stopnje dobrega počutja živali,
- obsegu, v okviru katerega bodo različne strateške možnosti neodvisnim certifikacijskim organom omogočale nadzor/presojo in certificiranje,
- obsegu, v okviru katerega bodo različne strateške možnosti onemogočale izkrivljanje konkurence,
- obsegu, v okviru katerega bodo različne strateške možnosti predstavljale zanesljivo, uporabnikom prijazno in pregledno sredstvo za obveščanje potrošnikov o standardu dobrega počutja in jim omogočala odločitve na podlagi teh informacij ter
- na združljivosti z mednarodnimi obveznostmi do trgovinskih partnerjev iz tretjih držav.

Glede na možnosti za vzpostavitev evropske mreže referenčnih centrov bo ocena temeljila na naslednjih načelih:

- evropska mreža referenčnih centrov mora dopolnjevati obstoječe dejavnosti drugih organov Skupnosti in jih ne sme podvojevati,
- zajeta morajo biti vsa področja uporabe živali in
- center ne sme biti odvisen od zunanjih vplivov.

Najpomembnejši pričakovani učinki so socialni in gospodarski, kot so učinki na obveščanje potrošnikov, izkrivljanje konkurence, potrošniške cene, stroške za proizvajalce, obstoječe sisteme, trgovino znotraj EU in zunanjo trgovino. Ustrežno se bo upošteval učinek upravne obremenitve, srednjih in malih podjetij in okolja ter učinek uvedbe meril dobrega počutja živali v obstoječe ali prihodnje sisteme označevanja kakovosti proizvodov, kot je ekološka pridelava.

Ti učinki bodo ocenjeni na podlagi rezultatov projekta Welfare Quality in zunanje študije, da se bo lahko izvedla nadaljnja analiza morebitnih socialnih, gospodarskih in okoljskih učinkov. Izvedla se bo tudi potrošniška raziskava (Eurobarometer) za določitev, ali mnenja potrošnikov

iz predhodnih raziskav (pripravljenost plačati, itd.) še vedno veljajo in ali zdaj na njihove nakupovalne navade vplivajo različni dejavniki.